

KULTURUTSKOTTETS UTLÅTANDE 11/2008 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2007

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 april 2008 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2007 (B 2/2008 rd) till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de permanenta fackutskotten ska lämna utlåtande om ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utvecklingschef Jouni Kangasniemi, planeringschef Kirsi Kangaspunta, undervisningsråd Merja Leinonen, direktör Jukka Liedes och undervisningsråd Seija Rasku, undervisningsministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— professor Jukka Kempainen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I sitt utlåtande till kulturutskottet kommer undervisningsministeriet med en kompletterande redogörelse för de åtgärder som vidtagits 2007 med anledning av uttalandena i berättelsen.

Riksdagens uttalanden

Den nya skollagstiftningen (RP 86/1997 rd). Undervisningsministeriet har kompletterat sin redogörelse till utskottet. Stödundervisningen statistikförs inte, men uppgifter om undervisningen i klasserna 7—9 samlades in i en förundersökning till projektet TedBM, som Utbildningsstyrelsen och Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes gjorde tillsammans 2007. Läsåret 2006—2007 avsatte 4,2 % av skolorna inga resurser för stödunder-

visning, och 41,4 % anvisade färre än två timmar i veckan per 100 elever; 21,4 procent av skolorna anvisade minst 10 timmar i veckan per 100 elever. Höstterminen 2006 gavs ingen stödundervisning i 3,3 % av skolorna, medan 50,7 % gav stödundervisning i mindre än två timmar. I 23,4 % av skolorna gavs minst 10 timmar stödundervisning per 100 elever.

Praxis kommer att läggas om utifrån undervisningsministeriets strategi från november 2007 och tyngdpunkten i högre grad att skjutas mot tidigt stöd och förebyggande insatser. Stärkt stöd ska primärt sättas in innan det är dags att fatta beslut om specialundervisning. Stödet ges i form av bl.a. stödundervisning, specialundervisning på deltid och elevvårdstjänster. De nödvändiga reformerna, typ ändringar i lagstiftningen och läroplansgrunderna, ska beredas så att de

kan genomföras i kommuner och skolor 2010. I februari 2008 beviljade undervisningsministeriet 233 kommuner 7,4 miljoner euro i särskilda statsbidrag för att utveckla stärkta och särskilda stödåtgärder.

Undervisningsministeriet konstaterar om uttalande 6 att situationen för nätet av läroanstalter för grundläggande konstundervisning ska följas upp 2008. Hösten 2007 beslutades det att nya konstarter och utbildningsanordnare ska tas upp inom ramen för statsandel per undervisningstimme 2008. Från början av 2008 kan statsandel betalas till 36 läroanstalter för undervisning i andra konstarter än musik (arkitektur, bildkonst, hantverk och handarbete, dans, teaterkonst, ordkonst, cirkuskonst).

Utskottet noterar att lagstiftningen om grundläggande konstundervisning i sig fungerar bra, men att det inte har gått att öka antalet undervisningstimmar som berättigar till statsandel enligt behovet och utbildningsanordnarnas önskemål.

Program för fortbildning och kompletterande utbildning för lärarutbildare (RP 74/1999 rd). Undervisningsministeriet har lämnat kompletterande utredningar om uttalandena till utskottet. År 2007 publicerades en rapport med en bedömning av bl.a. den kompletterande lärarutbildningens situation och genomförandet av rekommendationerna i utvecklingsplanen. Dessutom synades förändringarna i den kompletterande lärarutbildningen. Undervisningsministeriet tillsatte i början av 2008 en delegation för fortbildning av undervisningspersonal. Delegationen ska följa upp fortbildningen och den kompletterande utbildningen för hela undervisningspersonalen.

Effektivisering av utvärderingsarbetet på kommun- och skolnivå (RP 135/2002 rd). Det är viktigt att bereda de ändringar i utbildningslagar och förordningen om utvärdering av utbildningen som utvecklingen av utvärderingssystemet kräver så att de kan träda i kraft den 1 januari 2010. I den fortsatta beredningen ska det beaktas vilket stödbehov utbildningsanordnarna har

med tanke på utvärderingen och hur resultaten kan nyttiggöras bättre på riksnivå.

Effekter av revideringen av finansieringssystemet för yrkesinriktad tilläggsutbildning, fortbildning anordnad av högskolor (RP 140/2002 rd). Utskottet har fått en kompletterande utredning om uttalandena från undervisningsministeriet. I början av 2006 upphävdes tillstånden att anordna utbildning för sådana anordnare av yrkesinriktad tilläggsutbildning som inte hade anordnat någon tilläggsutbildning och som inte hade fått statsandel för det 2003—2005.

I linje med regeringsprogrammet verkställs en totalreform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen. Meningen är att skapa större klarhet i den splittrade förvaltningen, finansieringen, utbudet och förmånerna. Undervisningsministeriet tillsatte den 16 augusti 2007 en ledningsgrupp för att bereda reformen. De ansvariga ministerierna (UVM, ANM och SHM) och de riksomfattande arbetsmarknadsorganisationerna sitter med i gruppen. Reformen täcker in den yrkesinriktade vuxenutbildningen, högskolornas vuxenutbildning, den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och personalutbildningen. Beredningen gäller i centrala delar högskolornas påbyggnadsutbildning.

Högre yrkeshögskoleexamina (RP 14/2005 rd — RSv 59/2005 rd). Enligt undervisningsministeriets kompletterande utredning fanns det 300 nybörjarplatser för högre yrkeshögskoleexamen 2005 mot 1 700 år 2007. Kring 2008 ska det finnas 2 000 nybörjarplatser.

Yrkesprov (RP 41/2005 rd — RSv 94/2005 rd). Riksdagen förutsatte den 21 juni 2005 att merkostnaderna till följd av de omfattande uppgifter och den kvalitetssäkring som systemet med yrkesprov medför vägs in när de genomsnittliga eurobeloppen för priserna per enhet fastställs. Utifrån rambeslutet våren 2008 vägs merkostnaderna in i budgetpropositionen för 2009 och vid beredningen av beslutet om priser per enhet 2009.

Utbildningspolitisk redogörelse (SRR 4/2006 rd — RSk 35/2006 rd). Utskottet har fått kompletterande utredning från undervisningsministeriet. Ministeriet framhåller om uttalande 8 att arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna svarar för utvärderingen av lärarnas arbetstider och deras effekter och kostnader.

Med stöd av erhållen utredning anser utskottet att följande åtgärder med anledning av uttalandena om åtgärder i berättelsen är tillräckliga eller att de i övrigt inte längre är aktuella:

- Undervisningen för de gravt handikappade (s. 182)
- Den nya skollagstiftningen (RP 86/1997 rd), alla uttalanden
- Åtgärder för att förhindra spridningen av material som är skadligt för barn (RP 2/2000 rd)
- Universitetens lokalkostnader (RP 30/2001 rd)

— Effektivisering av utvärderingsarbetet på kommun- och skolnivå (RP 135/2002 rd)

— Effekter av revideringen av finansieringssystemet för yrkesinriktad tilläggsutbildning, fortbildning anordnad av högskolor (RP 140/2002 rd), båda uttalandena

— Upphovsrättslagen, uppföljning av verkningarna (RP 28/2004 rd), uttalande 1

— Förskoleundervisning, gruppstorlek (SRR 7/2004 rd — Rsk 1/2005 rd)

— Yrkesprov (RP 41/2005 rd)

— Finansiering för folkhögskolor och medborgarinstitut (RP 112/2005 rd — RSv 185/2005 rd), uttalande 2

— Utbildningspolitisk redogörelse (SRR 4/2006 rd), uttalande 2, 3, 4, 6 och 8.

Utlåtande

Kulturutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 11 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
vordf. Tuomo Hänninen /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Claes Andersson /vänst
Timo Heinonen /saml
Anneli Kiljunen /sd
Sanna Lauslahti /saml
Mikaela Nylander /sv

Lauri Oinonen /cent
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent
Leena Rauhala /kd
Tommy Tabermann /sd
Mirja Vehkaperä /cent
ers. Marko Asell /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.